

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK – CSED, GYED 2015.

2015. január 1-től megváltozott a pénzbeli ellátások rendszere. A rendszerbeli változások mellett az ellátások elnevezésében is történt módosulás.

2015-től a terhességi gyermekágyi segély elnevezés megszűnik és csecsemőgondozási díj néven fog tovább élni. Fontos megjegyezni, hogy ez nem egy új ellátási forma, hanem névváltoztatás jogával élt a jogalkotó.

A pénzbeli ellátásokban történt változások érintik a táppénz, a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj megállapítását is. **Korábbi írásunkban a táppénz, most pedig a csecsemőgondozási díj és a gyermekgondozási díj rendszerének változásait ismertetjük meg** Olvasóinkkal. Igyekszünk példákkal bemutatni a változásokat, azonban ha nem kap választ minden kérdésére, akkor személyes tanácsadás keretében megválaszoljuk az Önt érintő kérdéseket. Tanácsadásainkról bővebben az alábbi linken olvashat:

http://www.payroll-consulting.hu/maganszemelyeknek_kismamaknak.html

PÉNZBELI ELLÁTÁSOK

A pénzbeli ellátások számításának törvényi módosulása következtében megváltozott az irányadó és a számítási időszak meghatározása.

Irányadó időszak: Folyamatos biztosítás esetén az ellátásra való jogosultság kezdő napján fennálló biztosítási jogviszony első napjától az ellátásra való jogosultságot megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszak, melynek kezdő napja nem lehet korábbi az ellátásra való jogosultságot megelőző naptári év első napjánál. *Mindez annyit jelent, hogyha a biztosított 2015. április 1-től táppénzre válik jogosulttá, akkor esetében az irányadó időszak 2014. január 1. – 2015. január 31-ig terjedhet az egyéb feltételek fennállása esetén.*

Számítási időszak: Az irányadó időszakon belül az 1997. évi LXXXIII. törvény 48. § (1)–(4) bekezdésében meghatározott időszak azon naptári napjainak a száma, amelyre pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelmet vallottak be, amely legfeljebb azon hónapig tarthat, ameddig a biztosított jövedelméről a bevallást benyújtják. *Tekintettel arra, hogy 2015-től a pénzbeli ellátások megállapításához szükséges jövedelemadatokat nem a munkáltató fogja szolgáltatni a folyósító szerv felé, hanem a Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV), így ha a foglalkoztató elmulasztja bevallani a jövedelemadatokat, akkor bevallás hiányában a kérdéses időszak jövedelemadatit nem fogják tudni figyelembe venni!*

Pénzbeli ellátásra való jogosultság esetén, ha a pénzbeli ellátás összege huszonegy napon belül azért nem állapítható meg a 48. § (1)–(4) bekezdése alapján, mert nem került sor a biztosított jövedelméről bevallás benyújtására az adóelőleg megállapításához, a rendelkezésre álló adatok alapján az igénylő részére végzésben előleget kell megállapítani, amelyről írásban értesítik a biztosítottat és folyósítják a megállapított előleg összegét. A pénzbeli ellátásról szóló érdemi döntést legkésőbb az előlegről szóló végzés meghozatalát követő egy éven belül a rendelkezésre álló adatok alapján meg kell hozni.

Összegezve, ha a foglalkoztató elmulasztja a jövedelemről szóló bevallást benyújtani, akkor a folyósító szerv csak előleget tud megállapítani a biztosított részére és 1 éve van a foglalkoztatónak, hogy pótolja mulasztását! Ha a határidő lejártáig a pótlás nem történik meg, akkor csak a bevallott adatok alapján tudják az ellátást megállapítani és rendezni, ami hátrányosan is érintheti a biztosítottat!

A módosítás alapján a pénzbeli ellátás összegének megállapításakor a jövedelemadó-előleg megállapításához bevallott pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelmet arra a hónapra kell figyelembe venni, amely hónapra a bevallás készült. A naptári napi alap megállapításánál a számítási időszakra bevallott pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelmet el kell osztani a számítási időszak naptári napjainak a számával. Tényleges jövedelem hiányában a táppénzre való jogosultság kezdő napján érvényes szerződés szerinti jövedelem harmincad részében kell megállapítani a táppénz alapját.

Szerződés szerinti havi jövedelem:

- betegszabadságra jogosultak esetén a távolléti díj, illetve az illetmény egy hónapra járó összege,
- egészségügyi szabadságra jogosultak esetében az egészségügyi szabadság idejére járó távolléti díj,
- egyéni és társas vállalkozók esetében a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér másfélszerese,
- a Tbj. 5. § (1) bekezdés g) pontja esetében a 30 napot meg nem haladó biztosítási jogviszony esetén a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér, egyéb esetben a jogviszony alapjául szolgáló szerződésben meghatározott díj,
- mezőgazdasági őstermelő esetében a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér.

Az ellátások alapjának megállapításánál a jogosultság kezdőnapjának hónapjára járó, szerződés szerinti jövedelmet kell figyelembe venni, ha a tényleges jövedelem 30 naptári napnál kevesebb. *Vagyis, ha az utolsó jogviszonyban (munkaviszony kezdete: 2015.01.05) a biztosításban töltött idő a jogosultságot (jogosultság kezdete: 2015.01.24) megelőzően nem éri el a 30 naptári napot, akkor a szerződésben foglalt jövedelem lesz az alap.*

Ha a korábban bevallott jövedelemadatok alapján a pénzbeli ellátás tárgyában érdemi döntés született, azonban az ellátásra való jogosultság kezdő napjától számított egy éven belül a jövedelemadatok az ellátás összegének megállapításakor figyelembe vett számítási időszakra vonatkozóan az állami adóhatóságnál módosításra kerülnek, a módosított jövedelemadatok alapján az ellátás összegét újra el kell bírálni. Az ellátás összegének ismételt elbírálása során a folyósító szerv - a módosulásról történő tudomásszerzésétől számított 30 napon belül, de legfeljebb az ellátásra való jogosultság lejártát követő naptól számított 18 hónapon belül - korábbi döntését módosíthatja vagy visszavonhatja. *Amennyiben a foglalkoztató módosítja a bevallásban a jövedelemadatokat és a módosulást követően csökken a megállapított ellátás alapja, úgy a biztosítottnak vissza kell fizetni a különbözetet a folyósító szervnek!*

CSED /Csecsemőgondozási díj/ – korábbi nevén TGYÁS

A CSED naptári napi alapját elsődlegesen a táppénz számítás szabályaira vonatkozó 48. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak alapján kell meghatározni, ha ez alapján nem megállapítható, akkor a 42. (3) és (4) bekezdése az irányadó.

A módosult törvényi szabályozás alapján az alábbiak szerint számítható ki a jövőben a CSED összege:

- 48. (1) Ha a biztosítási idő a CSED-re való jogosultság kezdő napját megelőzően folyamatos, a CSED alapját a CSED-re való jogosultság kezdőnapját közvetlenül megelőző naptári év első napjától a jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjáig terjedő időszakban az időszak utolsó napjához időben legközelebb eső 180 naptári napra jutó jövedelem alapján kell megállapítani. A folyamatos biztosítási idő megszakítása esetén a CSED alapjaként a megszakítást megelőző jövedelmet nem lehet figyelembe venni.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től CSED-re válik jogosulttá és rendelkezik 2014.11.30-dikát megelőzően 180 naptári napi jövedelemmel, akkor az ellátás alapja az erre az időszakra bevallott pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem lesz. VAGYIS, ha a szülés pillanatában biztosított, azaz rendelkezik munkáltatóval, vagy egyéni vagy társas vállalkozó, akkor a fennálló biztosítási jogviszonyban elért 180 nap (2014.01.01-2014.11.30) jövedelme lesz az ellátás alapja. Korábbi jogviszony jövedelme NEM számítható be még akkor sem, ha azt a meghatározott 180 napon belül szerezte!

- 48. (2) Ha a biztosított az (1) pontban meghatározott időszakban nem rendelkezik 180 naptári napi jövedelemmel, azonban az (1) pont szerinti időszak utolsó napjához időben legközelebb eső időszakban rendelkezik legalább 120 naptári napi jövedelemmel, és van legalább a CSED-re való jogosultság kezdő napjától 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, akkor a CSED naptári napi alapját a 120 napi tényleges jövedelem alapján kell megállapítani.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től CSED-re válik jogosulttá és nem rendelkezik 2014.11.30-dikát megelőzően 180 naptári napi jövedelemmel, de van neki 120 naptári napi jövedelme és 2015. 02.15-dikét megelőzően legalább 180 napja a biztosítása folyamatos, akkor az ellátás alapja a 2014.11.30-dikát megelőző 120 naptári napra bevallott pénzbeli egészségbiztosítási járulékalapot képező jövedelem lesz, feltéve, hogy a biztosítása 2014.08.20 – 2015.02.15ig folyamatos. VAGYIS, ha a szülés pillanatában biztosított, azaz rendelkezik munkáltatóval, vagy egyéni- vagy társas vállalkozó, akkor a fennálló biztosítási jogviszonyban elért 120 nap (2014.01.01-2014.11.30) jövedelme lesz az ellátás alapja. Korábbi jogviszony jövedelme NEM számítható be még akkor sem, ha azt a meghatározott 120 napon belül szerezte!

Ha a fenti két pont alapján állapítható meg a CSED naptári napi alapja, akkor a naptári napi alap a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér kétszeresének (2015-ben: bruttó 210.000 Ft) harmincadrésze.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től CSED-re válik jogosulttá és nem rendelkezik 2014.11.30-dikát megelőzően sem 180 sem 120 naptári napi jövedelemmel, azonban a szülés pillanatában biztosított és az elért jövedelme a minimálbér kétszeresét meghaladja (pl.: bruttó 350.000 Ft), így az ellátás alapja a minimálbér kétszerese lesz, függetlenül attól, hogy a jogosult ettől többet keresett.

Ha a biztosított naptári napi jövedelme a minimálbér kétszeresének harmincadrészét NEM éri el, a CSED összegének megállapításánál a biztosított tényleges jövedelmét kell figyelembe venni. Tényleges jövedelem hiányában a szerződés szerinti jövedelmet, azzal, hogy a minimálbér kétszeresét nem haladhatja meg.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től CSED-re válik jogosulttá és nem rendelkezik 2014.11.30-dikát megelőzően sem 180 sem 120 naptári napi jövedelemmel, azonban a szülés pillanatában biztosított és az elért jövedelme a minimálbér kétszeresét nem éri el (pl.: bruttó 150.000 Ft), ezért az ellátás alapja a tényleges jövedelme lesz (150.000 Ft) és nem a minimálbér kétszerese (210.000 Ft).

GYED /Gyermekgondozási díj/

A GYED naptári napi alapját elsődlegesen a táppénz számítás szabályaira vonatkozó 48. § (1)-(5) és (8) bekezdésében foglaltak alapján kell meghatározni, azzal, hogy maximális összege a mindenkori minimálbér kétszeresének harmincadrészét nem haladhatja meg.

A módosult törvényi szabályozás alapján az alábbiak szerint számítható ki a jövőben a GYED összege:

- 48. (1) –(2) lásd: CSED résznél
- (3) Ha a biztosított a (2) pont szerinti időszakban nem rendelkezik 120 naptári napi jövedelemmel, de a GYED-re való jogosultság első napját megelőzően van legalább 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonya, a GYED naptári napi alapját a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme alapján kell megállapítani.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től GYED-re válik jogosulttá és nem rendelkezik 2014.11.30-dikát megelőzően 120 naptári napi jövedelemmel, de van neki a táppénzre való jogosultságot, 2014.02.15. megelőzően 180 napi folyamatos biztosítása, így az ellátás alapja a tényleges bevallott ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelme lesz.

- (4) Ha a biztosított a GYED-re való jogosultság első napját megelőzően nem rendelkezik 180 napnyi folyamatos biztosítási jogviszonnyal, a GYED naptári napi alapját a jogosultság kezdő napján érvényes minimálbér alapulvételével kell megállapítani, kivéve ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme a minimálbért nem éri el. Ez esetben a GYED naptári napi alapja a tényleges, ennek hiányában a szerződés szerinti jövedelem.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től GYED-re válik jogosulttá és nem rendelkezik 2015.02.15-dikét megelőzően 180 naptári napi folyamatos jövedelemmel, így az ellátás alapja a mindenkori minimálbér, 2015-ben 105.000 Ft lesz, kivéve ha a tényleges vagy a szerződés szerinti jövedelme ettől kevesebb! VAGYIS hiába keres például 180.000 Ft-ot, az ellátása alapja akkor is a mindenkori minimálbér lesz.

- (5) Ha a biztosított a GYED-re jogosultság kezdő napját közvetlenül megelőző harmadik hónap utolsó napjától a GYED-re jogosultságot közvetlenül megelőző év első napjáig terjedő időszakban azért nem rendelkezik legalább 180 naptári napi jövedelemmel, mert legalább 180 napig táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozási díjban - kivéve a méltányosságból megállapított ellátásokat - részesült, a GYED naptári napi összegét az utolsóként megállapított ellátás alapjának figyelembevételével kell megállapítani, ha az a szerződés szerinti jövedelménél kedvezőbb. Az ellátások idejének összeszámításánál csak azt az időszakot lehet figyelembe venni, ameddig a biztosítási idő folyamatos.

A fenti szabály csak akkor alkalmazható, ha az utolsóként megállapított ellátás alapja kizárólag a jogosultság kezdő napján fennálló foglalkoztatónál elért jövedelem figyelembevételével került megállapításra.

Példa: A biztosított 2015. február 15-től GYED-re válik jogosulttá és nem rendelkezik 2014.01.01-2014.11.30 közötti időszakban 180 naptári napi jövedelemmel, mert legalább 180 napig táppénzben, baleseti táppénzben, csecsemőgondozási díjban vagy gyermekgondozási díjban - kivéve a méltányosságból megállapított ellátásokat - részesült, így a GYED naptári napi összegét az

utolsóként megállapított ellátás alapjának figyelembevételével kell megállapítani, ha az a szerződés szerinti jövedelménél kedvezőbb. **FONTOS**, hogy ugyanannál a munkáltatónál álljon jogviszonyban mint korábban!

Ha leírtakkal kapcsolatban személyre szabott tanácsokat szeretne kapni, akkor keresse Irodánkat időpont egyeztetés céljából!

www.payroll-consulting.hu

MOTTÓNK:

Kérdezzen, hogy segíthessünk!